

Goigs a llaor de l'ARCÀNGEL SANT GABRIEL

PATRÓ DELS AMICS DELS GOIGS

Puix que Déu us ennoblia
quan per nunci us nomenà:
Gabriel, el Fort, el Guia,
féu que junts al Cel un dia,
vostres Goigs poguem cantar.

Al recer de la caseta
del poblat de Natzaret,
escoltà una donzelleta,
lliri cast d'aquest indret,
l'accent dolç «Ave Maria»
que l'Arcàngel entonà.

Gabriel la cambra emplena
de divina resplendor.
— Sou de gràcia tota plena
puix, amb Vós és el Senyor.—
Tal missatge transmetia
vostra veu de bell parlar.

— Entre totes beneïda,
el Déu Pare Omnipotent
per ser Mare us ha escollida
del seu Fill eternament. —
Com l'ocell que en ple migdia
s'enlluerna, els ulls baixà.

En sa pensa immaculada
no es comprèn aital missió,
mes la Verge a l'ambaixada
ha respost amb tremolor:
— ¿Com possible el fet seria
si el meu cor no puc donar?

— No temeu, casta donzella
ja que vostra concepció
serà del Cel meravella,
no per obra de baró.
— Sóc de Déu l'esclava pia
son voler dec acceptar. —

Contesteu amb reverència:
— Un infant deslliurareu,
i seguint Verge en essència,
de Jesús, Mare sereu. —
¡Oh desegni que ens duria
fruit gemat que el món salvà!

Al batec de vostres ales
tot l'infern es va estremir,
mes al Cel ses millors gales
el cor d'àngels va lluir
i a la terra l'harmonia
de la pau va davallar.

Vós rebéreu la missiva,
Sant Arcàngel Gabriel,
d'arborar l'antorxa viva
davallada des del Cel
que amb la flama ens redimia
de la fosca del pecar.

Els qui glòries entonen
a la Verge, a Déu i als Sants,
ser devots de Vós blasonen,
i recorden amb llurs cants
els primers Goigs que a Maria
vostre amor va dedicar.

Zeladors de vostra glòria
de les Lletres i les Arts,
honorem vostra memòria
en fervent estol plegats.
Sou guiatge que irradia
com estel en alta mar.

Puix, que Déu us ennoblia
quan per nunci us nomenà:
Gabriel, mostreu la via
que, als AMICS DELS GOIGS un dia,
ens permeti al Cel entrar.

Ÿ. Ora pro nobis Såncte Gabrièle archángele.

Ÿ. Ut digni efficiámur promissionibus Christi

OREMUS: Grátiam tuam, quæsumus, Dómine, méntibus nostris infúnde: ut qui, Angelo nuntiánste Christi Filii tui incar-nationem cognóvimus, per passíonem ejus et cruce[m] ad resurrexionis glóriam perducámur.
Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen

Pausat i devot *Tornada*

Puix que Déu us en-no-bli-a, quan per nun-ci us no-me-nà Ga-bri-el, el Fort, el Gui-a, feu que junts, al Cel un
di-a, vos-tres Goigs pu quem can-tar. Al re-cer de la ca-se-ta del po-blat de Nat-za-ret, es-col-
tà la don-ze-le-ta, lli-ri cast d'a-quell in-dret, l'ac-cent dolç «A-ve Ma-ri-a» que l'Ar-càn-gel en-to-ria

Lletra de Josep Massons Andreu

Boix de A. Gelabert

Música del Rvnt. Mn. Francesc Baldelló

L'Excm. i Revdm. Dr. Gregori Modrego, Arquebisbe-bisbe de Barcelona concedí 100 dies d'indulgència en la forma acostumada

Com haurien d'ésser els Goigs

A desgrat de l'escrit d'aquest títol aparegut en l'edició dels Goigs de Sant Gabriel de l'any passat, són en nombre considerable els Goigs que podrien sortir millor si hom posés *més cura en la seva realització*, per el que creiem necessari insistir repetint la publicació d'aquell escrit, ampliant alguns conceptes i subrallant les conclusions per a major facilitat de lectura.

Examinant els diversos elements que componen els Goigs podem donar-nos compte, on radiquen les seves falles:

NOM.—Amb el nom de Goigs, que per cert algun cop es veuen estrafets en variants no esmentades al diccionari, es publiquen també altres cants que el costum ha consagrat, però que en realitat pel seu tall mètric no són tals Goigs, com també veiem el cas invers de veritables Goigs qualificats amb altres noms. Examinant l'extensa producció del nostre més gran poeta modern i fonament coneixedor de la sava popular, Mn. Jacint Verdaguer, ens donarem compte, com fa la distinció i aplica correcta i concretament els respectius noms mereixedors a les seves composicions de Goigs, Cables, Virolais, Himnes i Lloances.

Com que el nombre de Goigs existents és prou gran, *no cal batejar amb el nom de Goigs altres composicions manllevades*, el que es presta a confusionismes, i per contra *no donar altres noms a vertaders Goigs*.

TITOL.—De sempre s'han publicat Goigs de veneracions molt exteses, que per poder ésser aptes en llogarrets que no poden costejar-se una edició en exclusiva, en el títol sols indiquen a quin Sant van dirigits. Però fora d'aquest cas, és convenient que hi figuri sempre el *lloc on es canten* i on es venera l'advocació i si es tracta d'un lloc poc conegut, també cal l'indicació del *Bisbat al qual pertany*.

FESTA.—El fer constar la *data de celebració de la festa*, realment no és pas necessari ni massa popular i àdhuc pot semblar ociosa en les advocacions avui més sobressortints, però és una dada més que no costa gaire consignar correctament; especialment en les devocions poc conegudes té el seu interès pels qui desitjosos de saber-la se'ls fa difícil determinar-la, i d'haver-se indicat sempre, permetria l'identificació d'alguns Goigs de títol i text no gaire concrets.

LLenguatge.—En fer una nova edició d'uns Goigs, succeeix a vegades que a conseqüència de reproduir fidel i textualment un exemplar d'una edició endarrerida, surten uns Goigs amb una grafia bàrbara que fa mal als ulls llegir a l'any 1956, quan tenim les normes ortogràfiques dictades per l'Institut d'Estudis Catalans acceptades plenament per tots els que en l'extens territori de la nostra llengua es dediquen al seu conreu. I encara és més de lamentar tal deixadesa si tenim en compte que els Goigs, avui són patrimoni gairebé exclusiu de la nostra terra i sabem el precedent de temps passats, en que els Goigs foren el bastió on es refugiava la llengua escrita i serviren després per a què els filòlegs i erudits furguessin en ells per a retrobar el lèxic.

En tant sigui possible, convé despullar de barbarismes i *adaptar al català modern els Goigs antics*, i en polir-los es procurarà partir de l'edició més reculada, puix lògicament serà la menys esquarterada. I també cal tenir cura en *publicar els Goigs moderns amb ortografia correcta*.

ADAPTACIONS.—L'adaptació al llenguatge escrit d'avui no deu anar més enllà de la pura ortografia i dels barbarismes, i del canvi no en deu resultar cap tergiversament del text, limitant-se a les *esmenes indispensables*, si així ho precisen, per a què els Goigs es puguin cantar correctament.

En un moment en que el criteri general en qüestió de restaurar obres d'art, és restituir-les al seu origen primitiu, no és comprensible que sota el pretext d'arranjar o adaptar Goigs antics se'n modifiquin profundament alguns, atrevint-se a esmenes sense cap respecte al seu autor, canviant-l'hi termes, girs o expressions; això ve a constituir una mena d'atemptat literari; i si per aprofitar la música, cal trasbalsar tant els Goigs que es vol reformar, és preferible fer el text totalment nou, que és el que procedeix, si els que es vol modificar no són prou del gust del temps.

GOIGS NOUS.—Mossèn Jacint Verdaguer deia «que ell no s'atreveria a escriure uns Goigs a la Mare de Déu del Roser perquè els existents ja eren prou bons». Aquesta frase era justificable per aquests antics, excel·lents i extesos Goigs, i també per alguns altres que en l'època del qui parlava eren apresos de cor per tot el poble, però no avui que desgraciadament no és pas així.

D'altra banda l'aplicació d'un criteri semblant no ha tingut lloc ni té perquè tenir-ne en altres arts, puix portaria a abstenir-se de tocar els temes que ja es consideressin interpretats de manera insuperable, i per tant tampoc és sostenible en els Goigs, amb molt més motiu ara que la quasi totalitat dels nostres poetes de la renaixença ençà, han compost Goigs que en general són d'un to literari superior als del període de decadència.

Els qui avui sentin l'anhel de fer Goigs deuen fer-los sense complexos de limitacions i ja pel sol fet de fer-los honoraran una advocació celestial, i si de l'intent en resulten uns Goigs reeixits, per l'autor serà l'èxit i pels sants major lloança. Però cal anar en compte en canviar l'instituit per la tradició, i per a procedir a la substitució d'uns Goigs convindrà assegurar-se de que els nous realment *siguin millors i més dignes i adequats*.

TEXT.—Cal partir de la premisa fonamental de que els Goigs no són exclusivament l'esplai literari d'un poeta, sinó que són per ésser cantats pel poble, el que vol dir que l'hi *han d'ésser entenedors*, o sia que si els conceptes són elevats cal que sien expressats amb senzillesa, que si s'explanen dades històriques aquestes no han de constituir un enfarfec d'erudició, ni contradir la tradició local, i si els Goigs van destinats a un determinat lloc convé dedicar-hi alguna estrofa, i tot això comptant naturalment amb que el text tingui el necessari *to pietós* i acord amb el dogma. Al no reunir-se aquestes condicions, succeeix que al volguer substituir uns Goigs barroers per uns de pulcres, el poble no els accepta i torna als antics més seus.

EXTENSIO.—Als seus començos els Goigs constaven de *set estrofes*, per referir-se cada una a un dels set Goigs de la Mare de Déu, encara que després al difondre's els Goigs, se n'hi afegí una vuitena de súplica; a l'extendre's també aquests a les advocacions de Crist Nostre Senyor i als sants, el nombre d'estrofes fou semblant o àdhuc major, sense ésser però d'una rigidesa excessiva. Encara que és evident que amb més estrofes poden dir-se més coses, els autors primitius amb set en tenien prou per a compendiar la vida i miracles dels sants i àdhuc exposar de manera planera enlairats conceptes teològics. Això té la seva importància per al cant, puix tenint més estrofes els Goigs no sols són més difícils de retenir, sinó que és menys probable que siguin cantats íntegrament amb la seva repetició constant de melodia, i així no poques vegades sols sentim cantar algunes estrofes. Aquest procedir no ha de fer caure en l'extrem contrari de fer Goigs d'un nombre reduït d'estrofes ni de publicar Goigs escurçats.

ADDICIONS.—Per adoptar uns Goigs a un altre patrocini o per exposar nous fets, a vegades s'afegeixen estrofes a uns Goigs d'època més reculada, i aquest postís que fora inadmissible en qualsevol altra obra literària o musical, no és lògic ni correcte que ho sigui en els Goigs, però és aquesta una pràctica que ja ve d'antic, de manera que el mínim que es pot demanar en aquests casos és que l'additament *lligui amb el patró mètric anterior*, que no desdigni del to ni del sentit literari primitiu, i fer constar quines són les estrofes adicionades.

ESTROFES.—El que sempre deu ésser constant en els Goigs és el nombre de *vuit versos* de l'estrofa, dels quals els dos darrers de resposta són iguals als dos darrers de l'entrada inicial de quatre versos. La tornada final de quatre versos, també sol tenir els dos darrers iguals a aquells.

ACCENT.—L'accentuació dels versos *deu coincidir en cada estrofa*; així el compositor podrà musicar els Goigs prenent per mostra simplement l'entrada i una estrofa qualsevol. Sense aquesta condició de l'accent no serà possible

que els Goigs puguin cantar-se amb la deguda correspondència sense sonar malament.

MUSICA.—El Pontífex Sant Pius X va definir sobre la música sagrada, de la que els Goigs són un cas particular de la branca popular, motiu pel que és convenient que bo i subjequant-se a l'esperit i disposicions del «*Motu proprio*», el compositor doni als Goigs un *caient popular* per la senzillera raó d'haver d'esser cantats pel poble. En aquest sentit Mossèn Francesc Baldelló afirma que per «assolir el vertader caràcter de melodia popular i la fesomia pròpia d'aquests cants espirituals, les tonades, seguint les que ha dictat el nostre poble, han de tenir *senzillesa i simplicitat*.»

Alguns Goigs compostats abans de la promulgació del «*Motu proprio*» porten una tonada avui no admissible, de manera que als que es trobin en aquest cas convindrà posar-los nova música amb el to al·ludit.

En la mà del músic està de vegades adonar-se i àdhuc esmenar, petits defectes mètrics o literaris que hagin pogut passar desapercebuts al poeta.

GRAVAT MUSICAL.—Donada la tendència actual a que cada Goigs tingui la seva música pròpia, no s'hauria de prescindir de *publicar sempre la melodia* corresponent, en totes les edicions de Goigs. Per no haver-se procedit així ha pogut escriure Mn. Baldelló: «Si s'haguessin estampat les tonades en les fulles volanderes, s'haurien conservat una infinitat de melodies que s'han anat perdent de mica en mica i avui podríem admirar amb les belleses literàries i artístiques, tot un tresor de melodia popular.»

Substancialment els Goigs impresos han arribat als nostres dies amb la mateixa estructura i els mateixos elements de sempre; l'innovació a subministrar pel segle XX, és la introducció sistemàtica de la música, fent que la seva publicació arribi a ésser indispensable i tradicional. Els Goigs en que ja es publica, demostren que la melodia cap perfectament dins la pàgina de l'imprès, i *posada en la part inferior dels Goigs*, no en trastorna l'efecte estètic.

Si la música es publica en altra pàgina diferent a la del text, deu ésser precisament la del costat i no pas la del darrera, puix no és factible als cantaires amb l'exemplar a la mà, seguir uns Goigs en que la música i el text estiguin donant-se l'esquena, resultant més elegant aquell procedir, que el tornar a repetir tot el text en la plana de la música.

GRAVAT.—Generalment és el gravat un factor principal en donar bellesa als Goigs impresos i si es prescindeix d'aquell, aquesta resta esmortuïda i els Goigs deixen d'èsser estampa. El fet de què donant més esplendidesa a l'edició hi hagi Goigs que vagin acompanyats d'un gran gravat en un altre full, no ha d'excloure la presència del corresponent gravat *en la plana del text*.

El gravat presideix el Goigs imprès i per tant deu ocupar el *centre de la capçalera*, de mode que no es deu desplaçar a un cantó per a donar preferència al títol i tornar asimètric el Goigs, puix compagina molt poc amb el sentit de lloanca d'aquests, al postergar a un racó la imatge de l'advocació que precisament es vol lloancar.

Si el gravat és adient sempre es identificable l'advocació representada, motiu pel qual el gravat sempre deu *correspondre a l'advocació a qui van dirigits els Goigs*, i no pas a un altre sant més o menys semblant, doncs el que cal és fugir d'emprar gravats de manlleuta.

BOIX.—Durant segles, fins a l'introducció de procediments de gravat de tècnica moderna, i en consonància amb la lletra i música de caràcter populars, les estampes havien estat al boix i tals ingenus gravats foren per a molts la primera crida per a desvetllar-los l'amor als Goigs. Avui, en canvi, hi ha diversitat de procediments que van des de fastuosos linoleums i exuberants dibuixos que fan un tot amb l'orla, fins a substituir el sant per un petit ornament o prescindir totalment de gravat.

Així veiem diversos Goigs amb fotograt de la imatge i el resultat no és gaire falaguer, ja que el guany documental que es pugui obtenir és sols aparent, puix equival a un esquitx de postal, i de sobres perdut amb el caire fúnebre i despersonalitzat que solen tenir els Goigs en aquestes condicions i que els fan prendre l'aspecte d'un imprès vulgar. Per tant, *la fotografia o gravat directe no deu mai suplantar el boix*, puix la xilografia dona als Goigs un caràcter i un regust molt més tradicional i popular, de manera que el boix és el procediment ideal a seguir.

Evidentment *els boixos antics són els prototipus clàssics* i hom recorre a vegades al més còmode i econòmic procediment d'aprofitar-los, o de reproduir-los, a vegades en tamany que s'aparta d'aquell pel qual van ésser concebuts, però l'emprar-los sistemàticament significaria l'estancament.

Hom deu estrenar *gravat nou en els Goigs de lletra i música nova* puix és el complement digne i lògic que hi correspon.

Encara que el procedir més recomanable sigui el boix nou, quan les disponibilitats per a l'edició no permeten arribar-hi, hom pot recorre com a mal menor, al *dibuix a la ploma*. El dibuix té a vegades la pretensió de donar una exacta representació de la imatge, i no hi ha inconvenient en que es faci així, si va degudament *emmarcat*, fugint de presentar la imatge isolada i llargaruda, i encara és millor que el dibuixant afegeixi quelcom del seu art, puix a l'il·lustrar els Goigs l'objecte no és donar la reproducció exacta de la imatge, sinó l'interpretació gràfica de l'advocació.

VINYETES.—L'augment d'extensió que han anat prenent els Goigs, combinant-se amb la publicació de la melodia, no acostuma a deixar lloc per vinyetes en el corondell o intercolumni del text, que si bé han estat sempre d'aplicació bastant restringida, augmenten l'ornamentació, i en cas que se'n posin, convé *estiguin relacionades amb l'advocació* dels Goigs.

ORLA.—Els llibres impresos en el segle XVI tenien el text dels seus folis emmarcats amb una orla, que en els Goigs ha continuat sobrevivint fins als nostres dies en que alguns Goigs es publiquen sense i en altres es dissimula que se'n prescindeix; però *els Goigs sempre deuen anar emmarcats per una orla*, no sols per conservar una curiosa relíquia tipogràfica tradicional, sinó perquè a l'ensem embelleix la presentació.

Si la riquesa de l'edició ho permet, la sumptuositat guanya molt més amb una orla expressa i escaient que no amb una tipus de sèrie. Com que la funció de l'orla és emmarcar el Goigs, és evident que aquesta deu ésser *completa*, puix una orla parcial no sols no tanca res, sinó que l'efecte ornamental resta truncat.

OREMUS.—Cada Goigs deu anar sempre complementat amb l'*Oremus corresponent*, puix aquesta pregària forma part substancial del cant litúrgic dels Goigs.

CENSURA.—Com que els Goigs són un cant religiós, abans d'iniciar l'edició i que podria fer irremeiable i anul·lada, convindrà *sotmetre'ls a la llicència de l'Ordinari*.

INDULGENCIES.—La petició de censura pot completarse demanant indulgència, i en cas que es concedeixin *fer-la constar*, puix els fidels que cantin o preguin els Goigs, sabran que n'obtindran benefici espiritual.

TAMANY.—Els Goigs han tingut sempre el tamany foli, llevat dels que per anar acompanyats d'un extens text de confraria, o bé portar grans orles són a doble foli. Amb molt d'encert, avui les extenses notes històriques o d'altre ordre es disposen en una altra pàgina fora del Goigs propiament dit, i aquest pot conservar el tamany tradicional de *foli*, que tot i ésser el que segueix predominant, s'observa en alguns Goigs una tendència a ésser una mica més gran, cosa no pas crítica si la presentació resulta més esplendorosa, però aleshores la conservació de l'imprès sol ésser més difícil.

En contrast, és francament *cenurable tot tamany més petit de foli*, o presentar doblegat aquest, puix en tals casos els Goigs solen estar mancats de diversos elements i àdhuc de bellesa tipogràfica.

PAPER.—Amb l'encariment progressiu i fabricació cada vegada més basta, es dona el cas paradoxal que quan més antic és un Goigs en més bon estat es conserva, puix abans sols s'emprava paper de fil. Avui la qualitat sol venir determinada pel pressupost de l'edició, però totes les coses deuen tenir els seus límits, de manera que si les edicions exclusivament en paper de fil avui són una raresa de bibliòfil, convé que en general el paper tingui una certa *qualitat* servint de digne vehicle a lloances celestials i que no en transparent l'impressió. I hom podrà fer sempre un nombre d'exemplars en paper de fil que podent-se valorar més ajuden a amortitzar l'edició i a la vegada la facin més perdurable.

TINTA.—Es veuen alguns Goigs que van impresos amb tinta de color, que sovint pren tonalitats diferents d'uns a altres exemplars i amb la que generalment es vol dissimular la foscor d'un gravat. En el cas usual de l'edició a una sola tinta, és preferible que s'emperi la *negra*, tradicional en els Goigs i que en l'art de la impremta ha estat i és d'ús secular i universal, puix ultra no estar subjecte a les contingències de la moda, és aquella on el gravat pren la màxima intensitat i la que millor permet, si hom vol fer-la, l'acoloriment posterior del Goigs. Per les mateixes raons quan l'edició és

a dues tintes, és preferible utilitzar la negra pel text i pel gravat, deixant la de color per l'orta.

IMPRESSIO.—Quan les dues cares del paper siguin desiguals, cal que l'impressió es faci sobre la *cara del dret* del paper, que és la granalluda, i no pas en la del revés, encara que és aquesta la blanquejada o allisada.

Cal tenir cura especial en *evitar errades d'impremta*, puix degut a l'estil concís dels Goigs, una errada representa moltes vegades capgirar el sentit d'un vers, i sovint es transmet a les reimpressions, de manera que avui encara podem observar errades iniciades fa segles.

FESOMIA TIPOGRAFICA.—L'impressor, estamper o editor responsable, jugant amb tots els elements anteriors, són els quins amb llur gràcia i el seu art transmetran la seva personalitat a l'imprès i l'efecte resultant serà en part conseqüència de la seva tasca.

Els Goigs típics haurien de constar dels següents elements, disposat el foli verticalment: *títol* que si està mig partit pel gravat deu guardar simetria en ambdós costats, *gravat* en posició central i complementat amb dos *ornaments laterals*, *text* distribuït adequadament en columnes, *Oremus* amb lletra versaleta, *música* que si és impresa dona una presentació més acabada que no pas gravada manuscrita, noms dels *autors*, *indulgències* cas d'haver-n'hi, *orta* que ho embolcalla tot, però deixant un marge exterior, *peu d'impremta* amb la *data* de l'impressió i també, si hom el sap, el nombre d'ordre de l'edició.

FACSIMILS.—En certa manera podem dir dels facsimils el mateix que de la fotografia, ja que si ambdues tendències prosperessin aviat l'art d'estampar Goigs s'estroncaria com a tal.

Els facsimils són adequats en exemplars rars i antics, tenint força interès pels col·leccionistes impossibilitats de fer-se amb l'original, tenen una positiva vàlua documental com a il·lustració d'estudis o publicacions, i com a gravat de recordatoris actuen de vehicle de difusió dels Goigs; però *per a cantar el poble no se l'hi han de subministrar facsimils* de Goigs tipogràficament passats de moda, si no que cal posar-l'hi els Goigs a les mans impresos a l'estil d'avui.

TIRATGE.—El tiratge d'una edició no és cap qualitat intrínseca dels Goigs, però en canvi és un dels aspectes pràctics més importants pel col·leccionista puix partint de la base de aquell sigui sempre *suficient per a les necessitats del culte* i dels feligresos, el desig ideal de l'aficionat seria poder obtenir exemplars de tots els Goigs, cosa que allà on és més difícil d'assolir acostuma a ésser en les capelles particulars que desconexades de l'intensitat del moviment gogístic acostumen a fer tiratges excessivament reduïts. I valdria la pena que els editors o impressors prestessin llur col·laboració per a que el tiratge sigui *també suficient pel col·leccionisme*, que de sobres mereix aquesta atenció, ja que ha estat un dels suports bàsics que han portat a l'actual florida de Goigs, i d'altra banda hi han hagut Goigs que han tornat a reviu gràcies als exemplars curosament arxivats.

L'extrem contrari són aquells Goigs que d'una mateixa edició se'n tiren milers d'exemplars que es van explicant anys i anys, quan una nova edició feta de tant, amb alguna diferència tipogràfica respecte de l'anterior, seria interessada pels col·leccionistes.

CANT.—Els Goigs d'extensió normal de set o vuit estrofes *es deuen cantar íntegrament* i se'ls pot generalitzar el que el canonge Tudurí escrivia a propòsit del cant dels Goigs del Roser: «quan impropïament, a vegades, són mutilades, diguem-ho així, les cobles, cantant-se'n algunes i deixant-se'n d'altres. Això és un contrasentit. Ja no resulta llavors el pensament complet d'honar els set Goigs de la Verge. Ni més

ni menys, que si algú per a venerar els set dolors i Goigs de Sant Josep, n'honorés dos o tres, deixant els demés; o bé, els set dolors de la Verge, els celebrés fent memòria de tres o quatre».

Cantant els Goigs no sols es conserva i manté una bella tradició nostrada, sinó que el poble pren part activa en el culte. Per això els Goigs no deuen ésser tan sols uns impresos que dormin als armaris de les sagristies per a ésser simplement expandits en el dia de la festa, si no que posats en boca del poble fidel per la clerecia continuadora de la tradició, es vivificaran complint la seva missió d'ésser entonats com a llaor.

GOIGS PROFANS.—Els Goigs tenen de natural un caràcter religiós, però la seva mateixa popularitat ha fet que per circumstàncies diverses se n'hagin compostat amb caire satíric i profà, i amb encert ben oposat, puix mentre notables i devots autors han col·laborat en el gènere, algunes vegades s'han fet paròdies irreverents i grolleres. En aquestes composicions festives que també porten el nom de Goigs, cal desitjar que no es traspassi el llindar del degut *respecte als sants*, a les persones, a la moral i al bon gust.

* * *

Amb les suggerències precedents hem procurat sistematitzar i concretar tot allò que caldria tenir en compte per mantenir els Goigs dins el tipisme tradicional, conservant les seves característiques i evitant defectes en el possible i a posta hem omès el citar casos concrets de Goigs defectuosos des dels punts de vista exposats, que tampoc és necessari puix de sobres se'n dona compte qui els examina amb atenció, i d'altra banda ells mateixos ja porten en si la sanció al restar per sempre més en lletres de motllo.

Les senzilles consideracions explanades, que podríem dir són l'abecedari dels Goigs, a primera vista poden semblar puerils, però no cal dubtar que si tothom que els cultiva, les tingües en compte dins l'esfera de la seva acció i influència, guanyaria en gran manera el tresor literari, musical i iconogràfic dels Goigs.

Els actuals gogistes deuen esmerçar-se en continuar dignament l'imponent llegat de les generacions passades i poden comptar amb la col·laboració dels AMICS DELS GOIGS l'actuació dels quals és encertadament copsada per Amades i Colominas en aquest comentari: «La societat actual té per objecte propulsar la publicació de Goigs dedicats a *devocions actives*, i amb aquest objecte ajuda moralment i materialment les parròquies i organismes que troben dificultats per la publicació. També tracta d'embellir els Goigs, així en llur forma com en la materialitat tipogràfica».

La finalitat dels Amics dels Goigs ha estat clarament assenyalada en la lletra que tinguérem l'honor que ens adreçés Monsenyor Montini, en nom de Sa Santedat Pius XII: «Amb esperit de devoció i santa alegria conreua eixa Associació la conservació i difusió d'aquestes músiques populars i ço és un apreciable estímul per a que es celebrin les festes, principalment dels sants patrons, amb entusiasme i pietat. El Sant Pare se'n congratula i desitja que aquesta tasca redundi sempre en el *major esplendor del culte*, demanant al Senyor que doni a tots ses divines llums.»

En RESUM i segons el nostre humil criteri d'observador, *els Goigs es deuen publicar editats pulcrament*, amb claredat de conceptes, llenguatge i mètrica correctes, sempre amb gravat, oremus, música i orta, i *sobre tot deuen cantar-se* puix aquest és el seu objecte; amb tot això no pretenem volguer establir un patró rígid, ni constreynir la llibertat dels artistes, si bé convé tenir present que aquesta s'ha de moure dins els prudents límits que senyala la pròpia naturalesa dels Goigs, tractant-se d'un tradicional i determinat gènere de cant popular religiós.

Dr. RIBAS PONTÍ
President dels Amics dels Goigs

Nihil Obstat: El Censor, Joan Puntí Collell, Pvre. — Barcelona, 4 d'abril de 1956

Imprimeixis: ✠ Gregori, Arquebisbe-Bisbe de Barcelona.

Per manament de Sa Excia. Rvma., Alexandre Pech, Pvre., Canceller-Secretari